

Ο Φρίντριχ Μερτς σε λεπτή ισορροπία

Οι εποχές που η θερινή διακοπή σήμαινε πολιτική ηρεμία έχουν περάσει ανεπισημασμένα. Διεθνείς αναταράξεις κρατούν το Βερολίνο – όπως και άλλες πρωτεύουσες – σε συνεχή εγρήγορση. Η Γερμανία καλείται να βρει, αλλά και να διασφαλίσει, τη θέση της στη νέα παγκόσμια τάξη.

Εδώ και περίπου τρεις μήνες κυβερνά στο Βερολίνο ο συνασπισμός CDU/CSU και SPD υπό την ηγεσία του Φρίντριχ Μερτς. Μετά τα χρόνια του «φωτεινού σηματοδότη», η νέα κυβέρνηση υποσχέθηκε έναν διαφορετικό αέρα. Και πράγματι, η Γερμανία εμφανίζεται πλέον πιο παρούσα στη διεθνή σκηνή απ' ό,τι επί

ΓΝΩΜΗ

ΤΟΥ RONALD MEINHARDUS

Ολαφ Σολτς. Ο Μερτς καλλιεργεί στενή σχέση με τον Ντόναλντ Τραμπ – γεγονός που συνιστά από μόνο του μια σημαντική επιτυχία. Η επιτυχία αυτή εξηγείται εν μέρει και από τη γερμανική διάθεση να επενδύσει τεράστια

ποσά στο μεγαλύτερο πρόγραμμα στρατιωτικού εξοπλισμού από τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Ένα μεγάλο μέρος των χρημάτων αυτών θα καταλήξει στα ταμεία της αμερικανικής αμυντικής βιομηχανίας. Αυτό εκτιμάται ιδιαίτερα στην Ουάσιγκτον, στο εσωτερικό όμως προκαλεί δυσπιστία και, σε ορισμένες περιπτώσεις, ανοιχτή αντίδραση.

Καθώς η στρατιωτική στήριξη του Βερολίνου προς την Ουκρανία εντείνεται, στους κόλπους πολλών Γερμανών αυξάνεται ο φόβος μιας άμεσης αντιπαράθεσης με τη Ρωσία. Στη σημερινή πολιτική ατζέντα, στο επίκεντρο έρχεται η συζήτηση για τις εγγυήσεις ασφαλείας προς το Κίεβο και, συνακόλουθα, το ενδεχόμενο αποστολής γερμανών στρατιωτών. Για μεγάλο μέρος της κοινής γνώμης στη Γερμανία, αυτό αποτελεί ταμπού. Ο Φρίντριχ Μερτς κινείται, έτσι, σε μια λεπτή ισορροπία: περισσότερη διεθνής δραστηριοποίηση, αλλά περιορισμένη εσωτερική αποδοχή.

Η δυσανεξία της κοινής γνώμης αναδεικνύεται ιδιαίτερα στα θέματα εσωτερικής πολιτικής. Ο Φρίντριχ Μερτς έχει αναλάβει ένα εξαιρετικά βαρύ κληροδότημα. Το παλαιό «συνταγολόγιο ευημερίας» – φθηνή ενέργεια από τη Ρωσία, εξαγωγές προς την Κίνα και αμερικανική ομπρέλα προστασίας – δεν λειτουργεί πλέον. Σε αυτό προστίθενται οι δημογραφικές αλλαγές, η άνοδος των κοινω-

νικών δαπανών και ένα τεράστιο δημοσιονομικό έλλειμμα που υπερβαίνει τα 170 δισεκατομμύρια ευρώ για την περίοδο 2027-2029.

Το CDU είχε δεσμευθεί ότι με ριζικές μεταρρυθμίσεις θα δημιουργούσε τη βάση για την αναζωογόνηση της φθίνουσας γερμανικής οικονομίας. Πολλά από τα σχέδια αυτά, ωστόσο, έχουν αποδυναμωθεί στις διαπραγματεύσεις με τους κυβερνητικούς εταίρους από το SPD. Ηδη ο Μερτς συγκρίνεται με την Ανγκελα Μέρκελ, η οποία λόγω της στρατηγικής των συμβιβασμών είχε γίνει μισητή σε πολλούς συντηρητικούς – ακόμη και εντός του ίδιου του κόμματος.

Σύμφωνα με πρόσφατη δημοσκόπηση, περισσότεροι από τα δύο τρίτα των πολιτών δηλώνουν δυσαρεστημένοι με τον Φρίντριχ Μερτς. Αυτό το έλλειμμα αξιοπιστίας είναι επικίνδυνο, καθώς λειτουργεί πρωτίστως προς όφελος της ακροδεξιάς AfD, η οποία καταγράφει σήμερα ποσοστό 26% – ελαφρώς μπροστά από το CDU/CSU. Το SPD έχει καταρρεύσει στο 13%.

Στο νέο του βιβλίο με τίτλο «Τελευταία ευκαιρία», ο συγγραφέας μπεστ σέλερ Ρόμπιν Αλεξάντερ κάνει λόγο για μια «απο-ταμπού-ποίηση της AfD σε μεγάλα τμήματα της κοινωνίας». Στο πολιτικό τοπίο της χώρας συντελούνται βαθιές δομικές μεταβολές με ευρείες συνέπειες για τη Γερμανία – αλλά και για την Ευρώπη.

Το κεντρικό ερώτημα της γερμανικής εσωτερικής πολιτικής των επόμενων εβδομάδων και μηνών είναι πώς θα τοποθετηθεί το CDU απέναντι στην Ακρα Δεξιά. Σύμφωνα με πρόσφατη δημοσκόπηση, το 40% των ερωτηθέντων απορρίπτει το λεγόμενο «τείχος πυρός», που απαγορεύει κάθε συνεργασία ανάμεσα στο κόμμα του Μερτς και την AfD. Με άλλα λόγια, τέσσερις στους δέκα Γερμανούς τάσσονται υπέρ της συμμετοχής της Ακρας Δεξιάς στην εξουσία.

Η Γερμανία διανύει περίοδο αναταραχής – τόσο στην εξωτερική όσο και στην εσωτερική πολιτική. Ενώ ο Μερτς επιδιώκει να εδραιώσει την παρουσία του στη διεθνή σκηνή, στο εσωτερικό παραμένει για πολλούς ένας καγκελάριος χωρίς τύχη. Η μεγαλύτερη πρόκλησή του δεν είναι ούτε η Μόσχα ούτε η Ουάσιγκτον, αλλά το να κερδίσει την εμπιστοσύνη της ίδιας του της κοινωνίας.

Ο δρ Ρόναλντ Μαινάρτους είναι κύριος ερευνητής στο Ελληνικό Ινστιτούτο Ευρωπαϊκής και Εξωτερικής Πολιτικής (E-IAMET)